

Arbetsmarknadsdepartementet
Enheten för arbetsrätt och arbetsmiljö

Remissyttrande över SOU 2014:48 "Registerutdrag i arbetslivet"

A2014/2465/ARM

Kriminalvården har, utifrån de intressen myndigheten har att beakta, följande synpunkter att lämna över den föreslagna ändringen.

Kriminalvården är positiv till den föreslagna lagändringen som begränsar arbetsgivares möjlighet att obehindrat kräva utdrag ur belastningsregistret. Nuvarande ordning med myndigheters i detalj reglerade rätt att få ut uppgifter ur belastningsregistret, samtidigt som arbetsgivare obehindrat kan kräva utdrag ur belastningsregistret, framstår som inkonsekvent. Avsaknaden av begränsningar att kräva att en arbetssökande uppvisar utdrag ur belastningsregistret utgör oundvikligen ett betydande hinder för Kriminalvårdens klienter att komma tillbaka ut i arbetslivet efter avslutad verkställighet. Även med hänsyn till skyddet för den personliga integriteten är en reglering av användningen av belastningsregisterutdrag välkommen. Det torde finnas många typer av arbete där syftet med registerkontroll istället kan uppnås genom anställningsintervjuer, kontakter med referenspersoner och kontroll av meritförteckning.

Genom den föreslagna lagen löses ett problem, men det finns risk att det istället skapas andra problem. Det finns idag flera myndigheter, däribland Kriminalvården, som har ett mer omfattande behov av att få ta del av uppgifter från belastningsregistret än vad som ryms inom myndigheternas nuvarande rätt till registerkontroll. Enligt Kriminalvården är det nödvändigt att säkerställa att de myndigheter och verksamheter som har ett reellt behov av att med hjälp av belastningsregisterutdrag kunna kontrollera personer inför och under en anställning bereds den möjligheten. Kriminalvården anser därför att det behövs en bredare kartläggning över vilka behov som föreligger av att ta del av belastningsregisterutdrag samt hur dessa behov kan mötas för att undvika långtgående konsekvenser för myndigheternas verksamhet.

Kriminalvården har enligt 10 § 9 förordning (1999:1134) om belastningsregister rätt att få del av uppgifter ur belastningsregistret avseende den som myndigheten avser att anställa eller anlita som t.ex. övervakare. Kriminalvården har inte rätt att få uppgifter ur belastningsregistret under pågående anställning. Kriminalvården har vidare möjlighet att med stöd av säkerhetsskyddslagen (1996:627) och säkerhetsskyddsförordningen (1996:633) besluta om placering i säkerhetsklass och om registerkontroll. Registerkontroll, vilken bl.a. omfattar att uppgifter hämtas ur belastningsregistret, ska göras när någon ska anställas eller på annat sätt delta i verksamheter som placerats i säkerhetsklass enligt lagens bestämmelser.

Registerkontrollen får även göras under pågående anställning eller annat deltagande i verksamheten. Kriminalvården har i enlighet med 7 kap. 10 § fängelselagen (2010:610) och 3 kap. 11 § häkteslagen (2010:611) även möjlighet att i förväg undersöka om en besökare till en intagen är dömd eller misstänkt för brott, eller för att utöva brottslig verksamhet.

Kriminalvården har ett stort behov av att få ta del av uppgifter från belastningsregistret i situationer som idag inte täcks av myndighetens lag- och förordningsreglerade rätt att få del av uppgifter ur belastningsregistret. Ett sådant behov föreligger avseende bl.a. externa uppdragstagare som på olika sätt verkar inom myndigheten och därmed vistas på anstalter och häkten, t.ex. externa programledare och personal för bl.a. utbildningar som genomförs av extern organisation, hantverkare, byggarbetare, kioskinnehavare och personer som anlitas för bevakningsuppdrag. Det finns även behov av att kontrollera personal vid behandlingshem och liknande, där klienter från Kriminalvården placeras. Idag hanteras detta genom att Kriminalvården i avtal med uppdragstagare uppställer krav på att personalen uppvisar ett aktuellt utdrag från belastningsregistret alternativt att uppdragstagaren garanterar att personalen inte varit föremål för kriminalvårdande påföljder under en viss tid. Enligt lagförslaget kommer detta förfarande inte längre vara möjligt.

Enligt 3 § förordning (1993:527) om förvaltning av statliga fastigheter, m.m. är det regeringen som beslutar vilka myndigheter som ska förvalta fastigheter. Fast egendom får inte förvärvas och förvaltas av andra än fastighetsförvaltande myndigheter. Kriminalvården får således inte själv förvalta några fastigheter. Detta innebär att Kriminalvården inte äger fastigheterna och inte heller kan styra det underhålls- och reparationsarbete som måste ske. För det fall att Kriminalvården inte längre genom avtal kan ställa krav på fastighetsägaren att den personal som ska utföra underhålls- och reparationsarbete inte förekommer i belastningsregistret kan det leda till att personer som kan innebära en säkerhetsrisk kan bereda sig tillträde till Kriminalvårdens lokaler.

Vidare har Kriminalvården ett stort behov av att kunna kontrollera personer som av andra skäl, t.ex. studiebesök, vistas på ett häkte eller en anstalt. Möjligheten att kontrollera uppdragstagare och personer som vistas i Kriminalvårdens lokaler är nödvändig för att Kriminalvården ska kunna upprätthålla säkerheten, förhindra rymningar samt förhindra insmuggling av narkotika liksom annan brottslighet under verkställigheten.

Enligt betänkandet ska registerkontroll kunna medges för att hindra personer från att anställas i en verksamhet där den allmänna säkerheten är i fara, och där det kan innebära stora skador för samhället om tjänsten innehas av en person som kan antas olämplig på grund av tidigare brottslighet. Såvitt Kriminalvården kan se skulle detta endast vara möjligt vid anställningstillfället. Behovet av att kunna göra en registerkontroll torde dock vanligtvis uppstå och vara lika starkt under en pågående anställning, eftersom det sannolikt är ovanligt att en person anställs enbart i syfte att användas för uppdrag vid en viss verksamhet.

Kriminalvården har i maj 2006 gett in en framställning rörande myndighetens möjlighet av att få del av uppgifter ur belastningsregistret under pågående anställning och uppdrag samt avseende personer som av andra anledningar passerar in i Kriminalvårdens lokaler. Framställningen bereds för närvarande i Justitiedepartementet. Mot bakgrund av förevarande förslag ser Kriminalvården en sådan möjlighet som nödvändig för att Kriminalvården ska kunna fortsätta bedriva en säker verksamhet.

I den slutliga handläggningen av detta ärende, som beslutats av generaldirektör Nils Öberg, har även kriminalvårdsdirektör Elisabet Åbjörnsson Hollmark, enhetschefen Charlotta Gustafsson, enhetschefen Ulf Jonson, enhetschefen Elisabeth Lager och verksjuristen Ida Forss (föredragande) deltagit.

Nils Öberg

Ida Forss

Sändlista

Arbetsmarknadsdepartementet
Ekonomi- och planeringsenheten
Klientenheten
Personalenheten
Säkerhetsenheten
Kriminalpolitiska enheten vid Justitiedepartementet